

វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺមហារីកមាត់ស្បូន (HPV Vaccine)

១- តើវីរុសអេចកីវី (HPV or Human Papillomavirus) ជាអ្វី?

វីរុស (HPV) គឺជាវីរុសម្យ៉ាងដែលឆ្លងតាមការរួមភេទ។ ជាងពាក់កណ្តាលនៃបុរសនិងស្ត្រីដែលបានចាប់ផ្តើមជីវិតផ្លូវភេទ ត្រូវបានឆ្លងមេរោគ HPV នេះ នៅពេលណាមួយក្នុងជីវិតរបស់ពួកគេ។ ភាគច្រើនការបង្ករោគដោយវីរុស HPV នេះ មិនបណ្តាលអោយមានរោគសញ្ញាអ្វីឡើយ ហើយវាអាចជាទៅវិញដោយឯកឯង។ ក៏ប៉ុន្តែវីរុសនេះអាចបណ្តាលអោយកើតជំងឺមហារីកមាត់ស្បូនលើស្ត្រី។ ជំងឺមហារីកមាត់ស្បូន គឺជាជំងឺមហារីកលំដាប់លេខ ២ ដែលបណ្តាលអោយស្ត្រីស្លាប់ច្រើនជាងគេ នៅជុំវិញពិភពលោក។

មេរោគ HPV នេះក៏មានជាប់ទាក់ទងនឹងជំងឺមហារីកផ្សេងៗទៀតជាច្រើនដូចជា មហារីកទ្វារមាស មហារីកបបូរនៃទ្វារមាស ចំពោះស្ត្រី និងមហារីកផ្សេងៗទៀត ក្នុងចំណោមបុរសនិងស្ត្រី។ សព្វថ្ងៃនេះ ពុំទាន់មានថ្នាំព្យាបាលរោគដែលបង្កដោយមេរោគ HPV អោយបានជាសះស្បើយនៅឡើយទេ ។

២- វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺមហារីកមាត់ស្បូន (បង្ការមេរោគ HPV) ជាអ្វី? ហេតុអ្វីបានជាត្រូវទទួលវ៉ាក់សាំងបង្ការនេះ?

វ៉ាក់សាំងបង្ការមេរោគ HPV នេះមានសារៈសំខាន់ណាស់ ព្រោះវាអាចការពារការកើតជំងឺមហារីកមាត់ស្បូនលើស្ត្រីបានមួយភាគធំ ប្រសិនបើគេបានចាក់វ៉ាក់សាំងបង្ការនេះ នៅមុនពេលដែលគេបានឆ្លងមេរោគនេះ។ ប្រសិទ្ធភាពរបស់វ៉ាក់សាំងបង្ការនេះត្រូវបានរំពឹងទុកថាមានរយៈពេលយូរ តែទោះយ៉ាងណាក៏ដោយ វាមិនអាចជំនួសការពិនិត្យតាមដានរកជំងឺមហារីកមាត់ស្បូនជាប្រចាំបានឡើយ។ ស្ត្រីគួរធ្វើតេស្តតាមដានរកកោសិកាមហារីកមាត់ស្បូនអោយបានទៀងទាត់ជាប្រចាំ ទោះបីពួកគាត់បានទទួលវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺនេះរួចហើយក៏ដោយ។

៣- តើអ្នកណាខ្លះគួរទទួលវ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺនេះ? ហើយត្រូវធ្វើនៅពេលណា?

វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺមហារីកមាត់ស្បូននេះគួរត្រូវបានផ្តល់សំរាប់ ក្មេងស្រីអាយុ ១១ឆ្នាំ ឬ ១២ឆ្នាំ។ ក្នុងករណីចំបាច់ វ៉ាក់សាំងនេះអាចនឹងចាប់ផ្តើមចំពោះក្មេងស្រីនៅអាយុ ៩ឆ្នាំ។ វាមានសារៈសំខាន់សំរាប់ក្មេងស្រី ក្នុងការទទួលវ៉ាក់សាំងបង្ការនេះ នៅមុនពេលចាប់ផ្តើមជីវិតផ្លូវភេទ ព្រោះប្រសិនបើគាត់បានឆ្លងកាត់ជីវិតផ្លូវភេទរួច គាត់អាចនឹងឆ្លងមេរោគ HPV នេះ។ ក្នុងករណីដែលក្មេងស្រីបានឆ្លងមេរោគ HPV រួចហើយទើបបានចាក់ថ្នាំបង្ការនោះ ថ្នាំបង្ការនឹងគ្មានប្រសិទ្ធភាពឡើយ។

វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺមហារីកមាត់ស្បូននេះក៏អាចផ្តល់សំរាប់ក្មេងស្រី និងស្ត្រី អាយុពី ១៣ឆ្នាំ ដល់ ២៦ឆ្នាំ ផងដែរ ក្នុងករណីដែលពួកគាត់ពុំទាន់បានទទួលវ៉ាក់សាំងបង្ការនេះ ពេលគាត់នៅវ័យក្មេង។

វ៉ាក់សាំងនេះត្រូវផ្តល់អោយចំនួន ៣ដូស៖

- ដូសទី១ : ត្រូវផ្តល់អោយភ្លាមៗ
- ដូសទី២ : ពី ១ ទៅ ២ខែ បន្ទាប់ពីដូសទី១
- ដូសទី៣ : ៦ ខែ បន្ទាប់ពីដូសទី១

៤- តើអ្នកណាខ្លះដែលមិនគួរទទួលវ៉ាក់សាំងនេះ?

- អ្នកដែលធ្លាប់មានប្រវត្តិប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរជាមួយនឹងវ៉ាក់សាំងប្រភេទនេះពីមុន ឬធ្លាប់ប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរជាមួយសមាសធាតុផ្សំផ្សេងទៀតដែលមានក្នុងវ៉ាក់សាំងនេះ
- ស្ត្រីដែលកំពុងមានផ្ទៃពោះ

៥- ផលវិបាកដែលអាចកើតមាន ក្រោយពេលចាក់វ៉ាក់សាំងនេះ

ក៏ដូចជាឱសថផ្សេងៗទៀតដែរ វ៉ាក់សាំងនេះអាចបណ្តាលអោយមានផលវិបាកធ្ងន់ធ្ងរ ដូចជាប្រតិកម្មអាលែកស៊ីដាដើម។ ប៉ុន្តែលទ្ធភាពដែលវ៉ាក់សាំងនេះអាចបណ្តាលអោយមានផលវិបាកធ្ងន់ធ្ងរមានតិចតួចបំផុត។ ផលវិបាកដែលអាចកើតឡើងរួមមាន៖

- ឈឺ ឬ ហើមត្រង់កន្លែងចាក់
- គ្រុនក្តៅ ឈឺក្បាល ឈឺចុំ
- រមួលពោះ ចង់ក្អក ចង្កោរ រាគរស ឬ ឈឺពោះ
- ឈឺសាច់ដុំ ឬ សន្លាក់ឆ្អឹង
- ប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ (ក៏មានណាស់)
- វិលមុខ ធ្លាក់ចោល

ការរងជំងឺតម្កល់មួយស្របក់ និងសញ្ញាជាប់ទាក់ទង អាចកើតមានឡើង បន្ទាប់ពីការព្យាបាលអ្វីមួយ រួមទាំងការចាក់ថ្នាំបង្ការផងដែរ។ ការអង្កុយ ចុះ ឬ តម្រេតខ្លួន ប្រហែល ១៥នាទី បន្ទាប់ពីចាក់ថ្នាំរួច អាចជួយការពារភាពងងឹតចាញ់ និងអាចបញ្ចៀសការដួលដោយសាររងជំងឺតម្កល់។

ប្រសិនបើមានសញ្ញាប្រតិកម្មធ្ងន់ធ្ងរ សូមជូនដំណឹងដល់គ្រូពេទ្យជាបន្ទាន់!